

A cara descoberta

Ostentar el títol de Molt Honorable és una tasca que requereix de moltes virtuts entre les quals caldria destacar-ne una: voler ser –i esdevenir realment– un punt de referència exemplar per a la societat que es governa. Aquí rau la gènesi d'una conducta que ha d'impregnar, per definició i per efecte mimètic i de dalt a baix, tota la plaça pública. Hi ajuda molt, obviament, el *savoir faire* d'un president i la seua voluntat pedagògica. En aquest sentit, és després d'un temps de govern d'un president quan es pot fer un balanç d'aquesta tasca didàctica. Un balanç molt interessant si es fa a partir de l'anàlisi de certes actituds de la societat adquirides a partir de la pràctica política del president de torn.

De tot això vaig tenir l'oportunitat de parlar, a principis del passat mes de febrer a Palma de Mallorca i entre d'altres coses, amb qui aleshores era president balear, Cristòfol Soler. Ell, en resposta al meu interès sobre com havien rebut determinats cercles illencs el seu canvi de rumb en la política lingüística –discurs d'investidura, creació de la Direcció General de Política Lingüística, elaboració d'un tímid pla pilot de normalització...– em deia que havia detectat amb satisfacció un canvi d'actitud per part d'alguns organismes que sempre s'havien mostrat reticents a l'ús del català en els seus actes públics. Vaig posar-li el contrapunt, tot explicant que a València s'havien ressuscitat, amb la política lingüística del seu homòleg valencià, Eduardo Zaplana –qui pertany al mateix partit polític que Soler–, actituds bel·ligerants enterrades feia temps. I entre d'altres exemples, vaig explicar el cas, llavors més recent, d'un funcionari de Renfe –de l'estació de València– que havia estat denunciat per negar-se a atendre a un client que havia demanat, en català, un bitllet cap a Barcelona, adduint que aquest li l'havia demanat en “una llengua desconocida”. La Renfe va sancionar el treballador amb tres dies de feina i sou; aleshores, el president Zaplana va intervenir en la seua defensa amb una carta remesa a la presidenta de la companyia, Mercè Sala, en què es deia: “*Me dirijo a Ud. con motivo de la existencia de un expediente disciplinario contradic-*

torio por la presunta comisión de faltas laborales por parte de un empleado de esa compañía, D. Manuel Núñez Alamar. Dicho expediente tuvo por origen la imposibilidad de atender a un cliente catalán, lengua cooficial de la Comunidad Autónoma de su procedencia. Confío que la resolución del mencionado expediente se realizará con las garantías jurídicas pertinentes, y se tenga siempre presente que es el valenciano la lengua oficial, junto con el castellano, en nuestra Comunidad Autónoma”.

Aquest paraigua d'impunitat que Zaplana ha desplegat enmig de la pluja d'agressions a la unitat de la llengua, lluny d'acabar-se aquí, ha envalentit la caverna valenciana fins a límits que depassen aquest terreny. Així, el passat dia 27 de juny, en un homenatge de l'ultradretà Grup d'Acció Valencianista al periodista Julio Insa, aquest es pronunciava, entre crítiques a l'ex-rector de la Universitat de València, Ramon Lapiedra, així: “La llengua la fa el poble, el peixater, el llaurador, l'obrer, però mai no la Universitat”. Però no en tenien prou i Insa continuà mostrant les seues dots democràtiques carregant contra els periodistes que l'han criticat i ridiculitzant les institucions valencianes a través de la diputada d'EUPV, Glòria Marcos: “No es per posar-me amb les gordes, perquè hi ha gordes per malaltia i jo les vull

molt, però ella farta com una *cerda* (sic) i per això està *gorda*”. Una falta reincident d'un periodista a qui les Corts Valencianes instaren a rectificar el mateix insult el passat 29 de maig. Però l'acte tenia clara cobertura oficial: Jesús S. Carrascosa, director de Canal 9 –i marit de la directora de *Las Provincias*, que hi envià una aplaudida nota d'adhesió– figurava entre els convidats d'honor.

Zaplana, qui no ha dit ni ase ni bèstia sobre el tema, ha muntat un circ d'incontrolats –o no tant?– que actuen a cara descoberta segons canons que la teoria política emmarca en la definició de feixisme i que diu dels qui la practiquen que són, doncs, això... Ja m'ho deia, amb bon criteri, un periodista valencià unes setmanes després que Zaplana accedira a la Generalitat valenciana: “Ens hem de felicitar que el PP haja guanyat només les eleccions i no una guerra civil.” ■

JOAN MARI

“Zaplana ha muntat un circ d'incontrolats que actuen segons els canons que la teoria política emmarca en la definició de feixisme i que diu dels qui la practiquen que són, doncs, això...”